

POHLEPA

Politički pritisak da se ispune očekivanja

Podsticajna kompenzacija

Iznad zakona

“Ogromna kaskada
kontrole – da li
funkcioniše
praksi??”

Moć

Raskošan stil
života

Slom korporativnog upravljanja

Manjak
etike

Glavni uzrok

Nedostatak odgovornosti

Nevoljnost da se ustane protiv lidera

Državna revizorska institucija - NAO

NAO je javni organ odgovoran za eksternu reviziju javnog budžeta i drugih javnih sredstava i aktivnosti u skladu sa Zakonom o NAC.

- Modele Glavnog revizora -predsednik i 2 potpredsednika;
- Opseg revizije - budžetski korisnici, opštine, državna preduzeća, političke stranke;
- Sprovođenje ISSAI;
- Planiranje revizije bazirano na riziku;
- Izveštaj za parlament;
- Javno objavljeni izveštaji revizije;
- Zahtevi za certifikaciju za revizore BNAO.

Javna agencija za finansijsku inspekciju

Glavna svrha javne finansijske inspekcije jeste da štiti javne finansijske interese.

Finansijske inspekcije će se vršiti :

- Po dobijanju zahteva, pritužbi ili znakova za uzbunu zbog narušavanja budžeta, finansijskih, ekonomskih ili računovodstvenih aktivnosti organizacije i korisnika pod članom 4, podnetim od strane državnih organa, fizičkih lica i pravnih lica;
- Po dobijanju zahteva od strane Agencije za javne nabavke ili Državne revizorske institucije u slučajevima utvrđenim zakonom;
- Radi provere korišćenja državne pomoći i potrošnje namenskih subvencija, dodeljenih Zakonom o državnom budžetu Republike Bugarske za konkretnu godinu i odlukama od strane Saveta ministara;
- Po dobijanju zahteva od strane Saveta ministara ili Ministra finansija;
- Po zadatku Tužilaštva

Interna revizija u Bugarskoj

IR pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve uvođenjem sistematskog, disciplinovanog pristupa za evaluaciju i unapređenje efektivnosti upravljanja rizikom, kontrole i upravljačkih procesa.

- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru (2006);
- Organizaciona nezavisnost IR - funkcionalne linije izveštavanja;
- Zahtevi za certifikaciju za interne revizore - **CIAPS** (izdat od strane ministra finansija); **CIA**, **CGAP** (izdati od strane IIA);
- Centralna harmonizacijska jedinica (CHU) -odgovorna za koordinaciju i harmonizaciju interne kontrole i interne revizije u javnom sektoru; ažuriranje i unapređivanje metodologije IR

Ovde nastupa tim za IR...

Da li ćeš ikada
moći da
promeniš svoj
stil?!

Stalno imamo
toliko posla

Subjekt revizije

Zašto uvek
mi!?

Hvala vam na
pomoći –
mnogo nam je
značilo!

Trenutno imamo
tim NAO, tim iz
FINS, a sada ste i
vi tu ...!

Osnove za saradnju NAO - IR

- Model SAI;
- Nivo zrelosti IR;
- Smernice INTOSAI : 2010 GOV 9140 - nezavisnost interne revizije u javnom sektoru; 2010 GOV 9150 - Koordinacija i saradnja između SAI i internih revizora u javnom sektoru;
- 2011 - Sporazum o saradnji između BNAO i Ministarstva finansija/Direkcije za internu kontrolu;

Faktori uspeha

- Zajedničko razumevanje - ciljevi, obim, tehnike, metode, terminologija;
- Uzajamno poštovanje i efektivna koordinacija;
- Jasno razlikovanje uloga i odgovornosti između SAI/IR;
- Izbegavanje revizorskog zamora;
- Bolje znanje o rizicima koje vodi efektivnoj upotrebi resursa revizije i shodno tome boljim savetima za rukovodstvo.

Koraci u evoluciji

- **Komunikacija**- razmena informacija, ad hoc sastanci, komunikacija među revizorima;
- **Saradnja**- razmenjivanje ideja i znanja, redovni sastanci za koordinaciju godišnjih planova i programa, konsultovanje u razvoju revizorske metodologije, zajedničke inicijative;
- **Sinergija**- fokus na uticaju. Zajedniče aktivnosti, pružanje garancija javnosti i parlamentu da se javna sredstva koriste u skladu sa principima, zakonitosti, efektivnosti i efikasnosti.

Metodologija

Šta je do sad urađeno...

- Diskusije na okruglim stolovima o tekućim pitanjima, izazovima i novim praksama;
- Pregled priručnika i smernica;
- Uzajamne uloge "posmatrača";
- Međusobne konsultacije ...

Moguće zajedničke inicijative:

- Pojačavanje internog sistema kontrole u odnosu na procenu rizika i upravljanje rizikom;
- Struktura interne revizije na ministarskom nivou, uključujući, po potrebi, revizorske odbore i jedinice IR sa opštim kompetencijama;
- Revizorski odbor da bi se osigurala konzistentnost između razvoja i sprovođenja politike interne revizije;

Promovisanje dobre uprave

- Promovisanje principa interne kontrole, dobrih modela i praksi tokom konferencija i sastanaka;
- Unapređivanje razumevanja rukovodstva o okviru upravljanja javnim finansijama i kontrole;
- Ukupno mišljenje o stanju javnog internog sistema finansijske kontrole, naročito IR;
- Ankete o stanju sistema interne kontrole u javnom sektoru;
- Sastanci za razmenu ideja i dobrih praksi, diskusiju o različitim problemima i identifikaciju oblasti za unapređenje.

Ciljevi saradnje između SAI i CHU

- Promovisanje i ohrabrivanje principa dobre uprave u javnom sektoru;
- Unapređivanje metodologije revizije;
- Koordinacija tokom celokupnog procesa revizije - planiranje, izvršenje, izveštavanje;
- Visok kvalitet programa obuka i certifikacije.

Aktivnost revizije

Saradnja između SAI/CHU:

- Ispitivanje oblasti rizika, identifikovanih od strane IR - *Koje oblasti treba pokriti? Gde je to opravdano?*
- Sastanci za koordinaciju godišnjih planova i diskusiju o strategijama revizije.

Saradnja tokom procesa revizije:

- Eksterni revizori se oslanjaju na posao koji obavljaju interni revizori;
- Eksterni revizori procenjuju kvalitet aktivnosti interne revizije, kao deo procene interne kontrole;
- BNAO mora da bude u toku sa razvojem i novim trendovima u aktivnosti interne revizije.

Obuka

Šta je do sad urađeno ...

- Radionice, kursevi obuka;
- Programi certifikacije -kvalifikacije internih revizora za ekterne revizore;
- Promovisanje adekvatnog korišćenja revizorskih standarda - ISSAI i IPPF;
- Razmena znanja i iskustva.

Moguće zajedničke inicijative

- Centar za obuku za eksterne i interne revizore;
- Zajednički programi certifikacije za revizore u javnom sektoru;
- Bilten.....

INTERNAL AUDIT
COMMUNITY OF PRACTICE

Potencijalni rizici saradnje

- Moguće narušavanje objektivnosti i pitanja nezavisnosti i poverljivosti;
- Mogući sukob interesa;
- Raspršivanje odgovornosti;
- Upotreba različitih profesionalnih standarda;
- Moguće razmimoilaženj u zaključcima ili stavovima o konkretnoj temi;
- Oslanjanje na nalaze revizije koji nemaju dovoljnu podršku u dokazima revizije